

DIRECTORUL ȘI TRUPA

– în acest număr, Teatrul Odeon –

TUDOR MĂRĂSCU:

„Acum, că mi-am dat demisia, mă simt foarte ușurat”

– **Ce a însemnat pentru dumneavoastră intervalul de timp în care ați fost directorul Teatrului Odeon?**

– A fost o perioadă foarte grea pentru mine, căci, în afara acestei funcții, o dețineam și pe aceea de director al Departamentului Film-Teatru din TVR. Sigur că a fost o situație mai specială, dar am reușit să fac și una și cealaltă, nu vă spun cu câte sacrificii.

Am acceptat să vin la Odeon pentru că lucram de 20 de ani în acest teatru, deci el reprezenta și reprezintă un capitol important al existenței mele. Marile dificultăți pe care le-am avut s-au raportat în primul rând la problemele administrative; neexistând aici un „staff” competent în domeniu, a trebuit să mă ocup în cea mai mare măsură de toate fleacurile: detergenți, săpun, măști ș.a.m.d. Evident că am avut grijă, concomitent, de alcătuirea și urmărirea unui repertoriu care, și el, a avut mult de suferit de pe urma lipsurilor „gospodărești”. O dovadă este amânarea premierei cu **Opera de trei parale** de Brecht, pusă în scenă de Beatrice Bleonț. Acum, că mi-am dat demisia, mă simt foarte ușurat. N-aș sfătui pe nimeni să accepte să fie director de teatru.

Fiind vorba despre un colectiv pe care-l cunoșteam de foarte multă vreme și pe care l-am improspătat cu tineri talentați din A.T.F., m-am străduit ca, în măsura posibilităților, să fac în așa fel încât să joace toți. Dar se știe că niciodată o trupă de actori nu va fi pe deplin mulțumită. Oricum, unul dintre lucrurile pentru care chiar mă bucur este acela că am reușit să destind atmosfera extrem de tensionată pe care am găsit-o când am venit, făcând ca toată lumea să se înpace și să se înțeleagă.

– **Care credeți că e calitatea forte a unui director?**

– Titlul de director a fost înlocuit deja cu cel de manager. E de dorit ca un conducător să aibă și calități de bun organizator. Eu m-am hazardat să primesc această funcție întrucât aveam destulă experiență la Televiziune, unde producem treizeci-patruzeci de premiere pe an, nu cinci sau șase, câte au fost la Odeon. În acest timp am avut mereu speranța că va veni altcineva, pentru că de la un moment dat obosisem îngrozitor, fiind în plus și profesor la Catedra de Regie Teatru a A.T.F. Puțin cam prea mult pentru mine, în răstimp de doi ani: am fost profesor la două facultăți și director la două instituții. Am mai realizat și șase montări și un important documentar filmat în Elveția, Franța, Belgia, Brazilia și America. Așadar, din punctul meu de vedere, cea mai importantă calitate a fost aceea că am rezistat și am reușit ca, în cele două stagii, să scot douăsprezece premiere. Sigur, ele au fost inegale ca valoare (nu toate spectacolele pot fi evenimente), dar, dintre acestea, **Carlo contra Carlo** a obținut mai multe premii, iar pentru **Lulu** regizorul a fost nominalizat la Gala UNITER. Părerea mea este că un director, pentru a putea să contureze un program, are nevoie cam de patru ani. După doi ani de testare a

echipei, a regizorilor, a posibilităților teatrului, ar urma marile evenimente. Mi-e ușor să spun asta... nu i-am parcurs decât pe primii doi!

Acum, că nu mai sunt director, sper pentru acest teatru ca persoana care va veni în locul meu, fie ea Alexandru Dabija sau altcineva*, să nu retensioneze colectivul și să profite de infuzia de tineri care a fost deja făcută. M-ar întrista să aflu că le-au fost anulate contractele; ei și-au pus mari nădejdi în acest teatru și selecția la concurs a fost făcută, realmente, dintre cei mai buni.

– **Ce relație ați avut cu angajații?**

– Era foarte greu ca eu, venind director într-un teatru în care lucram de 20 de ani, să-i consider subordonați pe foștii mei colegi. Nu am avut nici o clipă raporturi de acest tip. Poate tocmai de aceea atmosfera neplăcută s-a risipit. Am avut doar legături colegiale și am încercat să fac cât am putut de mult și de bine pentru toți.

ANCHETA

TEATRUL AZI

– **Care v-a fost cea mai mare nemulțumire?**

– Faptul că a existat tot timpul un mare pericol cu care am avut de luptat: acela de a nu-mi mai putea face meseria de regizor. În acest context, mi-am propus atât de multe (și chiar le-am dus la bun sfârșit) pentru a-mi dovedi că se poate și că nu am devenit un simplu administrator. Pentru viitor am o mulțime de planuri: **Omul care aduce ploaia** de Richard Nash la Teatrul „Nottara” și **Total în grădină** de Albee la „Bulandra”, sper să mă „strecor” la Odeon cu **A treia caravelă** a lui Naghiu. Și mai am un gând – trebuie să văd în ce teatru găsesc distribuția cea mai bună –, cu o piesă mai puțin cunoscută a lui Cocteau, **Bachus**. Am fost anunțat de Dan Pița că la anul voi intra în producție cu un film (nu știu exact dacă la „Solaris” sau la Casa de Filme condusă de Sergiu Nicolaescu). E preferabil ca, în loc de măști ori detergenți, să mă ocup numai de profesia mea.

DORINA LAZĂR: „Odeon, un apendice al Studioului Casandra”

– **Cum credeți că trebuie să se manifeste relația dintre un director și trupa pe care o „păstorește”?**

– Cred că ar trebui să te înhami la cârmuirea unui teatru doar dacă ai ceva din puterea de sacrificiu ce se cere în mod virtual unui doctor sau unui preot, dacă ai în tine disponibilitatea de a te pune în slujba altor oameni. A fi director înseamnă, de fapt, a te pune la dispoziția fiecărui angajat în parte. Dacă o faci numai din orgoliu ori numai pentru a sta într-un fotoliu și a pune stampile, e mai bine să renunți. Dacă nu ești mână de dorința de a înfăptui ceva pentru semenii, nu cred că poți reuși mare lucru! Sunt sigură că un director ar trebui să se ocupe în mod special de lansarea actorilor și de susținerea lor pe afiș. În ultima vreme se tot montează spectacole de echipă. Este foarte bine,

* Între timp, lucrurile s-au clarificat. Director este Alexandru Dabija.

© Dorina Lazăr în *Cumetrele* de Michel Tremblay (regia: Petre Bokor)

dar trebuie avut în vedere și faptul că o producție teatrală se vinde bine pentru ceva anume: fie pentru vedete, fie pentru regizorul celebru (ca în cazul lui Silviu Purcărete sau al Cătălinei Buzoianu).

Eu cred într-o publicitate aproape „deșănțată” făcută unor spectacole sau unor actori. Ca să vă dau un exemplu: repet acum, la Comedie, în **Flecărelile** **muierilor** de Carlo Goldoni, în regia lui Adrian Lupu, și am descoperit acolo două fete care merită multă atenție: Mihaela Teleoacă și Raluca Petra. Ele trebuie lansate și susținute temeinic. Revenind la Odeon și la relația directorului cu trupa, trebuie să subliniez faptul că Tudor Mărăscu este un om al teatrului, care cunoaște exact configurația trupei, posibilitățile sale. A adus foarte mulți tineri, ceea ce este foarte bine. Dar, din păcate, am rămas fără actori vârstnici! De asemenea, trebuie spus că s-a făcut din Odeon un apendice al Studioului Casandra. E minunat că și-a sprijinit studenții, ca profesor, dar și ca director avea datoria să-și ajute actorii. Având artiști ca Adriana Trandafir, Radu Panamarenco, Irina Mazanitis, Geo Costiniu, Șerban Ionescu, Virgil Andriescu, Sebastian Papaiani, nu ai dreptul să-i ocolești, să-i lași fără un rol ani de zile. Or un actor este anulat din punct de vedere profesional dacă pierde contactul cu scena. Intervine acea inefabilă spaimă care ne uzează până la anihilare.

Este minunat că aceste tinere aspirante la arta regiei montează în București, dar să nu uităm că marile nume ale regiei românești – David Esrig, Cătălina Buzoianu, Andrei Șerban, Radu Penciulescu – și-au început cariera în provincie. Nu cred că trebuie să axezi întreaga activitate a teatrului pe producții studențești. Poate că este o obsesie proletară dorința de a distribui întreaga trupă, dar, cel puțin cât timp ființăm în acest sistem, datoria noastră rămâne să dăm de lucru fiecăruia, mai ales că actorii fac parte dintre aceia care chiar doresc să trădească.

- În ce măsură „vechii stâlpi” ai teatrului au luat parte la elaborarea proiectelor culturale?

- Nu există un consiliu artistic și, vă spun drept, chiar dacă ar fi existat, el ar fi avut cel mult un rol consultativ. Eu am făcut parte de multe ori din tot felul de comisii de concurs, iar la sfârșit am constatat că totul era o minunată mascaradă.

- Ce înseamnă pentru dumneavoastră această tăcere care s-a așternut în ultima vreme asupra Teatrului Odeon?

- Multă tristețe, pentru că ceea ce aș fi fost în stare să joc acum patru ani, să zicem, nu se mai poate acum.

- Întrevedeți, pentru Odeon, o posibilă schimbare?

- Da, cu o singură condiție: interesul pentru acest teatru să fie stârmit de un gând creator și nu de ambiții politice, de fricțiuni sterile. Tare ar fi bine ca aceia care răspund de destinele teatrului, în general, să fie animați de o dorință de progres!..

- Care ar fi, pentru dumneavoastră, chipul directorului ideal?

- Nu pot să vă răspund, pentru că tocmai am făcut o nebulie donchișotescă: m-am înscris la concursul ce va avea loc pentru ocuparea postului de director artistic-adjunct. Sunt conștientă că un conducător de trupă nu poate mulțumi pe toată lumea. Socotesc, însă, că la noi este mai rău chiar decât în armată: unui soldat, dacă îi moare o rudă sau un prieten, i se dă permisie pentru înmormântare; la teatru trebuie întâi să joci întregul spectacol și abia pe urmă ai dreptul să jelești. În acest context, poate că e necesar ca acela care ne păstorește destinele să fie aproape un zbir.

RODICA MANDACHE: „Trădare pentru supraviețuire”

- Ce înseamnă pentru dumneavoastră, după atâția ani de carieră, un director de teatru?

- Cred că reprezintă, în primul rând, un animator. El este cel care face jocurile, ca la cazinou. Fără el nu se poate. Fără un director zdravăn, în vremurile astea ciudate, un teatru se autodizolvă.

Îmi amintesc de un foarte bun director, înainte de '90: Dinu Săraru. Conducătorul unei instituții teatrale nu e cel care te mângâie îngăduitor pe creștet sau care te întreabă dacă te doare burta. El poate fi un om mai puțin plăcut, sau chiar dezagreabil, dar iubirea pentru această artă, respectul pentru scenă și calitățile lui manageriale îl pot impune și face să fie respectat. De pildă, Săraru își prezenta marii actori pe care îi avea atunci în teatru – Ștefan Iordache, Valeria Seciu, Leopoldina Bălănuță și alții – în fiecare seară, ca și când atunci debutau. El a impus și a întreținut disciplina scenei, care era sfântă pentru toți, de la mașinist până la artistul de primă mână și la director. Cred în astfel de profesioniști. Nu contează cum sunt ei în viața particulară.

Un director trebuie să simtă și pulsul vremurilor. Acum, spre exemplu, e un moment în care publicul își dorește să se vadă în ceea ce se întâmplă pe scenă. Responsabilitatea teatrului față de cei din sală e indiscutabilă și, de aceea, aspirațiile lor trebuie respectate. Cu atât mai mult cu cât există dramaturgie românească actuală de calitate, în care poate fi descoperită „oglindea” dorită de spectatori. Am citit recent cel puțin cinci astfel de texte, care ar merita să fie montate.

- Credeți că într-un teatru relația dintre director și angajați e numai una de subordonare, sau că mai incapse ceva între reperatele atât de necesare ale disciplinei, de pildă colaborarea?

- Colaborare, în sensul că acela care e în frunte nu trebuie să fie surd și orb față de un anumit drum care îi este propus. Străduința comună este să se realizeze un repertoriu valoros, în care toată echipa să fie „prinsă”. De la partiturile mari, până la cele mai mărunte... Actorii sunt oameni mai speciali. Dacă îi faci să creadă că, măcar pentru o clipă, centrul pământului s-a mutat pe „scândura” unde ei repetă, sunt minunați. Nu toți trebuie să jucăm numai roluri principale. Eu sunt o actriță bună dacă spectacolele teatrului sunt de calitate, dacă ștacheta profesională e foarte sus. Este necesar să privim lucrurile din această perspectivă. De aceea, e obligatoriu ca fiecare să-și înțeleagă contribuția, iar directorul, în afară de datoria de a cunoaște foarte bine trupa și de a-i accepta sugestiile valabile și eficiente, o are și pe aceea de a echilibra colectivul, ajutându-i pe toți actorii să-și afle și să-și respecte locul, astfel încât nici unul să nu fie sau să nu pară un impostor. Conducătorul e „capul limpede” care îi pune pe toți în pagină; el e antrenorul care distribuie jucătorii în teren. Or dacă îl pune să alege cu viteză maximă tocmai pe șchiop... Sigur că, după ce a stabilit bine ierarhia, un director are dreptul să fie și foarte sever. Cele mai multe dintre problemele care apar nu pot fi rezolvate altfel. Și aici intervine, în legătura sa directă cu angajații, disciplina și conștiința acestora că trebuie să se supună. Nu pot exista concomitent mai mulți șefi. Din păcate, la noi nu se prea respectă această idee; am cam rămas repetenți la lecția subordonării. Ar fi nevoie de o reciclare care să ne aducă aminte că o căruță nu înaintează decât dacă tragem toți în aceeași direcție și sub aceeași îndrumare. Birja nu poate merge singură decât, în cel mai fericit caz, alături cu drumul. De aceea, birjarul trebuie ascultat și lăsat să o conducă.

- Ce părere aveți despre întoarcerea regizorului Alexandra Dabija la direcția Teatrului Odeon?

- În general, venirea unui director nou constituie un moment plin de speranțe. Speri să faci tot ce n-ai făcut și să se îplinească tot ce nu s-a împlinit înainte. Speri ca gunoiul să fie aruncat, pereții să fie văruiți, iar corpul tehnic să redevină îndrăgostit de teatru și de munca sa. Speri să nu mai vezi în jurul tău oameni obosiți, triști, cu priviri de copil bătut. Așa e și firesc; orice început e un timp al speranțelor. Asta se verifică și în cazul nostru și cred că domnul Dabija poate să ne îplinească aceste visuri.

Dar, pentru că e vorba despre un alt început, trebuie să spun că apare, ca în cazul oricărei schimbări, și un factor de stres pentru echipă. Asta nu înseamnă atât nesiguranță, cât faptul că, într-o asemenea perioadă, inevitabil, se năruiesc niște planuri care existau. E absolut normal: directorul este un vector de sens. Se schimbă sensul – cad unele proiecte, se nasc altele. Eu, însă, am avut norocul ca, repetând într-un spectacol care e aproape gata, să nu fiu nevoită să-l abandonez, căci noul „stăpân” l-a îmbrățișat călduros.

Pe de altă parte, situația de la noi e totuși mai delicată, pentru că nu vine un director străin, ci se întoarce același, după un timp. La plecarea sa, a trebuit ca aceia care au rămas să se inhame la aceeași căruță, însă pe un alt drum și împreună cu un alt conducător. Fără îndoială că asta a fost, în principiu, o trădare, dar era vorba de supraviețuire... Cred că acest lucru poate fi înțeles, acceptat și, cu multă înțelepciune, depășit, chiar și după ce a fost privit cu durere și uimire, ca un pumn neașteptat.

CARMEN TĂNASE: „Să fii director de teatru e o pacoste”...

- Care este, în opinia dumneavoastră, profilul directorului ideal de teatru?

- În primul rând trebuie să fie un bun gospodar, în sensul artistic: să aibă opțiuni clare asupra profilului teatrului pe care îl conduce și în funcție de asta să știe să facă un repertoriu; apoi să fie obiectiv în lucrul cu oamenii (să nu-și arate, adică, simpatiile și antipatiile) și să aibă autoritate; având toate acestea, cred că se poate face respectat fără să ridice tonul. În concepția mea, directorul se ocupă de partea artistică, iar managerul face posibile planurile lui. Se poate ca un om să aibă amândouă însușirile; sau nu. Dacă se întâmplă să nu aibă talente manageriale, atunci trebuie să-și aducă în preajmă un ajutor.

- Ați întâlnit vreodată un astfel de conducător de trupă?

- Se apropia cineva de acest model, dar asta era înainte de Revoluție: Mircea Radu Iacoban, pe atunci directorul Teatrului Național din Iași. Am stat șase ani la Iași; în aceeași clădire cu Teatrul Național se afla Opera și, la mică distanță, Filarmonica. Aceste două instituții nu-și luau niciodată salariile la timp; noi, însă, n-am avut deloc de suferit cu banii. Înseamnă că Mircea Radu Iacoban era un bun manager, deși la noi pe atunci nu se prea cunoștea acest termen. Avea o mare calitate: nu se opunea din start nici unui proiect. De asemenea, avea simțul teatrului, simțul umorului și autoritate. De fapt, are, căci și acum e director, tot la Iași, dar la Teatrul pentru Copii și Tineret „Lucefărul”. Mi-am dat seama de calitățile lui abia după ce n-a mai fost director; a fost „detronat” în forță, după Revoluție, pentru că avea legături cu fosta Putere. După plecarea lui, treburile n-au mai mers atât de bine; multă lume a recunoscut asta. Din cauză că îți dai seama cu adevărat ce ai pierdut abia când nu mai ai acest lucru, nu vreau să vorbesc despre directorul de la Odeon pentru a nu regreta mai târziu vreo afirmație pripită. Timpul are ultimul cuvânt. Important e că nu-mi pierd speranța și aștept!

Scenă din Sganarelle de Molière (regia: Dragoș Galgoțiu)

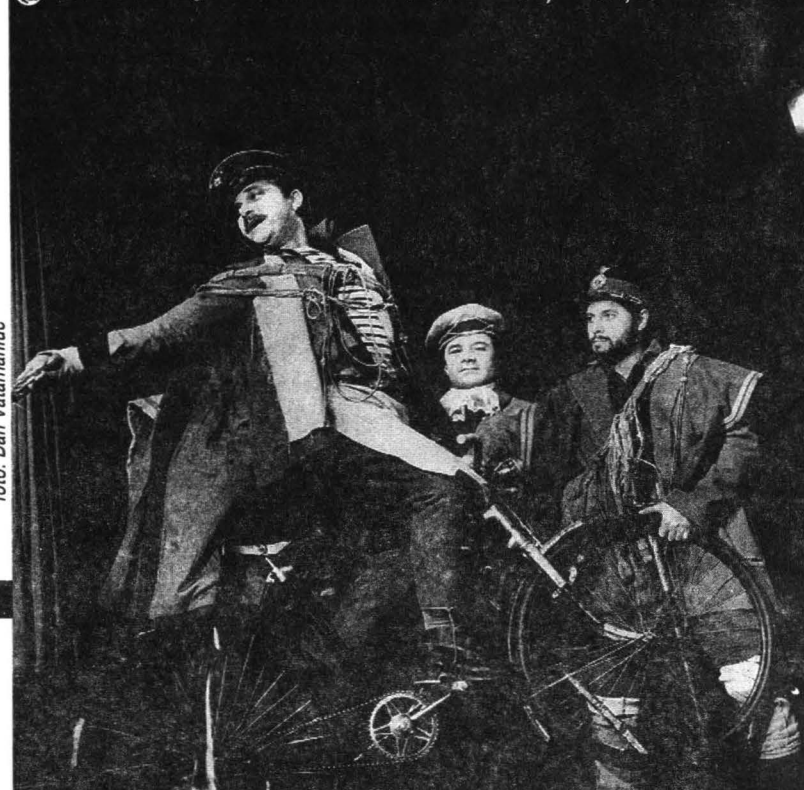

foto: Dan Varamaniuc

- Totuși, despre situația actuală a teatrului ce ne poți spune?

- Mai întâi, o statistică: trei directori în cinci ani. E puțin să stai la cârma unui teatru un an sau doi. Abia pui un proiect pe picioare, că trebuie să lași locul altcuiva, care vine cu opțiunile sale. Ca să pui la punct un teatru ca Odeonul, trebuie să stai ceva mai mult în acest post. Oricum, să fii director de teatru, în zilele noastre, e o mare pacoste; nu se poate să mulțumești pe toată lumea, nu se poate să nu greșești. În consecință, îți faci dușmani, iar dacă ești actor sau regizor, e imposibil să-ți mai practici profesia de bază la cotă maximă. Numai neajunsuri!

DAN BĂDĂRĂU: „O decizie mai mult politică”

- Socotiți benefică pentru Teatrul Odeon infuzia de tinerețe care s-a produs?

- Orice întâlnire cu tinerii este importantă. Eu am o relație specială cu ei. De altfel, pentru mine nu contează vârsta, ci calitatea umană, talentul cu care sunt înzestrați. Totuși, la noi au pus în scenă doar studenții domnului Mărăscu... Poate că ar fi fost interesant să vină aici cu adevărat cei mai buni din Institut, dar pentru asta ar fi fost necesar un concurs. Astfel ar fi ieșit în avantaj ambele părți: ei ar fi venit cu propuneri mai puțin obișnuite, moderne, și nouă ne-ar fi dat posibilitatea unor experiențe inedite.

- Teatrul dumneavoastră se află acum la un fel de cumpănă: domnul Tudor Mărăscu tocmai și-a

dat demisia și se pare că se va întoarce domnul Alexandru Dabija. În ce măsură a existat în acest timp o colaborare cu direcția?

- Eu nu am o colaborare strictă cu direcția. Principala mea legătură se creează cu regizorul. Sigur că direcția ar trebui să fie puternic implicată în propunerile repertoriale, să aducă regizori importanți, care să poată defini statutul teatrului nostru.

- A fost afectată în vreun fel viața Teatrului Odeon de aceste dese schimbări de directori care au avut loc după '89?

- Din păcate, decizia luată acum doi ani - demiterea lui Alexandru Dabija - a fost mai mult politică. Hârtia care a apărut în teatru la acea vreme cuprindea trei puncte și nu-l privea numai pe el, ca director, ci și pe noi, actorii. S-a spus că aici nu s-a făcut nimic, că totul a condus către dezastru, că relațiile între lucrătorii instituției sunt încrâncenate. Noi tocmai ne întorceam dintr-un turneu în Anglia, cu spectacolul **Richard III**, în regia lui Mihai Măniușiu. Or, această nerecunoaștere a muncii noastre de patru ani s-a dovedit a fi extrem de dureroasă. Cred și astăzi că acea lovitură a fost dată în necunoștință de cauză. Sigur că ea ne-a afectat puternic; a fost ca o frângere de aripi, dar oamenii s-au întărit în urma unei astfel de întâmplări, înțelegând că rostul lor este de a merge mai departe și de a zămisli spectacole cât mai bune.

- Credeți că a fost necesară revenirea asupra unei decizii luate în urmă cu doi ani?

- Este importantă în măsura în care se dovedește că munca noastră nu a fost zadarnică. Dreptatea care s-a făcut acum dă valoare activității noastre.

Ana Ciontea și Virgil Andriescu în Solness, constructorul de Henrik Ibsen la fostul Giulești, actualul Odeon (regia: Tudor Mărăscu)

foto: Sorin Lupșa

ADRIANA TRANDAFIR: „Teatrul suferă de pe urma plătirii polițelor”

- Care considerați că ar fi datele cele mai importante de care e nevoie pentru a conduce un teatru?

- Nu știu care sunt calitățile pentru care sunt aleși sau numiți directorii. Dar, o dată ajunși în funcție, ei trebuie în primul rând să iubească teatrul și colectivul pe care îl au în grijă. De când sunt la Odeon (fostul Giulești) am „apucat” mai mulți directori. Mai întâi a fost doamna Elena Deleanu, care m-a și adus aici. Dânsa mi-a propus să vin la Giulești (pe atunci) încă de când eram în al III-lea an de studiu. Eu am spus da și așa a rămas. Chiar dacă ulterior mi-au fost făcute multe oferte, am rămas fidelă primei opțiuni. A urmat apoi domnul Vlad Mugur, după care a venit domnul Alexandru Dabija, apoi a fost domnul Tudor Mărăscu și acum a revenit domnul Dabija. Am jucat - slavă Domnului - în tot acest timp, chiar și în perioada în care am fost însărcinată, și sper ca și în continuare să fiu mereu pe scenă. Eu cred că talentul nu ți-l ia și nici nu ți-l dă venirea unui director. E, însă, de dorit ca acesta să pună în valoare trupa și să lupte pentru a-i ridica nivelul. Dacă m-ați întreba ce director mi-aș dori, l-aș numi pe domnul Emil Boroghină, care a demonstrat ce înseamnă să fii un bun conducător: să-ți formezi trupa așa încât să fie tot timpul „cu arma la picior”, la orice oră din zi și din noapte, la orice festival. M-am întrebat care sunt legile interioare după care se guvernează un astfel de „șef” care poate să le facă pe toate. Nu-mi dau seama cum reușește să producă evenimente artistice, să organizeze festivaluri și să-și adune bani pentru atâtea turnee (plus, probabil, altele, în același timp).

M-a interesat acest aspect - economic - pentru că a fost o problemă de care m-am izbit fiind organizatoarea unui grup de tineri actori români invitați să reprezinte România la un workshop internațional (alături de Anglia, Franța, Germania, Italia, Ungaria și Ucraina) la Augsburg, cu tema **Visul unei nopți de vară**. A trebuit să alerg enorm pentru obținerea sumei necesare deplasării - 11 milioane de lei. E o muncă inumană această strângere de fonduri și alergătura după sponsori. De aceea, exemplul domnului Boroghină mă uimește și îmi stârnește admirația. Nu știu cum s-a transformat actorul Boroghină în directorul Boroghină, dar știu că școală de directori nu există. Există stagii teoretice de manageri, dar, pentru a fi în fapt, în practică un bun conducător, trebuie să fii născut pentru asta.

- Care au fost relațiile dumneavoastră, ca actriță, cu directorul Tudor Mărăscu?

- Au fost relații excelente; dânsul rămâne pentru mine regizorul cu care am debutat aici, la Odeon. Aș avea o singură, să-i spunem, nemulțumire sau durere - aceea că în perioada cât ne-a condus nu a pus un spectacol cu noi. Același lucru e valabil și pentru Alexandru Dabija care, având la dispoziție o trupă atât de încheagată - considerată în vremea dânsului printre cele mai bune din București, am luat și un premiu în acest sens -, nu a montat nimic. E limpede un lucru: când ai acceptat să fii director, e foarte greu să fii și regizor; și totuși se poate: domnul Vlad Mugur a creat un spectacol minunat cu **Mincinosul** de Goldoni, cu care am fost și în turneu în Italia.

- Ce așteptați de la directorul Alexandru Dabija în viitor?

- Aștept să continue planul început de domnul Mărăscu de a sărbători cei 50 de ani care se vor împlini de la înființarea Teatrului Giulești - azi, Odeon. Îmi doresc să accepte intrarea în lucru a propunerii regizorului Horea Popescu - **Domnișoara Nastasia** de G. M. Zamfirescu, în care ar urma să joc rolul principal și să am bucuria de a-l

Imagine din **La țigănci după Mircea Eliade** (regia: Alexander Hausvater)

avea ca partener, în rolul tatălui, pe domnul Colea Răutu. Și îmi mai doresc un lucru: să reintre în circuit sala Giulești, care a cam fost părăsită în ultima vreme; și e păcat, căci acea sală este una dintre cele mai bine utilizate, poate cea mai bună din acest punct de vedere după cea a Naționalului. În plus, se află într-un cartier populat, cu legături bune de transport. Îmi amintesc cu cât drag mergeam acolo să jucăm, altădată. Mai demult, acolo au fost găzduite montări cu **Pericle** de Shakespeare, cu Ion Caramitru în rolul titular, sau **Livada de vișini**, în regia lui Gheorghe Harag care, aducând acea creație la București, a adunat la sala de la Giulești toate VIP-urile lumii artistice. Nu văd de ce i s-ar spune, peiorativ, „teatrul de sub pod”; amplasarea nu ar trebui să aibă legătură cu calitatea reprezentațiilor. Și dacă tot sunt la capitolul dorințe, l-aș ruga pe Alexandru Dabija să fie în formă și ca regizor pentru Odeon. Iar pentru noi, ca trupă, mi-aș dori să fim mai uniți și să ne respectăm mai mult. Vorbesc acum din poziția de pe „graniță”, fiind cea mai bătrână dintre actorii tineri și cea mai tânără dintre bătrâni. Un exemplu trist că suntem din ce în ce mai despărțiți este și faptul că am aflat despre un coleg care ne-a părăsit de curând - Adrian Vișan - de la avizier, după trei zile. E foarte dureros dacă nici la moartea unui coleg nu ne mai putem aduna să-l conducem pe ultimul drum.

Și, ca să revin la ceea ce mi-aș mai dori de la un director, aș spune că e absolut necesar ca în teatru să fie aduse să monteze personalități. În perioada domnului Mărăscu au pus în scenă mai mult studenții. Nu e rău, dar parcă ne-au lipsit marile nume. Am înțeles că ar fi existat câteva propuneri, dar pe care regizorii le-au abandonat. Îmi pare rău că teatrul suferă de pe urma plătitii polițelor. Actorii și regizorii, cu cât sunt mai talentați, cu atât ar trebui să fie mai generoși și mai lipsiți de orgolii.

Aș mai vrea să se reia spectacole ca **Richard III** și **...au pus cătușele florilor...** Și mai sufăr că teatrele nu mai fac deplasări, că nu mai mergem cu spectacolele în țară. Și oamenilor de acolo le e dor de noi.

În altă ordine de idei, mi-ar plăcea ca oamenii cu bani să nu uite că au și suflet, să se întoarcă spre noi și să ne ajute să supraviețuim.

■ MĂDĂLINA TULINESCU și MARINELA ȚEPUȘ